

4. Newsletter, únor 2006

PAWS – pedagogické aktivity v lese, koncept semináře pro lesníky

<http://www.paws.daa-bbo.de>

Pro projekt PAWS je práce s lidmi, kteří mají zvláštní potřeby, důležitým tématem, neboť lesní pedagogika nikoho nechce vyloučit a chce nabídnout les také pro terapeutické účely. Abychom se lépe seznámili s požadavky, které vyžaduje vzdělávání lesníků v této oblasti lesních vycházek s lidmi, kteří mají zvláštní potřeby, zeptali jsme se absolventů základního semináře „Lesní pedagogiky pro lesníky“ ve školícím středisku v Gmundenu (Rakousko) na jejich zkušenosti.

Zvláštní situace při lesní vycházce vyžaduje také mimořádnou přípravu. Na otázku, týkající se mimořádné situace při lesní vycházce, nám vylíčil své první zkušenosti s integrovanou školní třídou jeden starší lesník:

„Obvykle v květnu dostávám první telefonické zakázky na lesní vycházky.

Vzpomínám si dobře na dotaz učitelky, zda mohu vzít na vycházku integrovanou školní třídu žáků ve věku 12 – 13 let. V 6. třídě se žáci učí v biologii o našich domácích lesích. Bez zaváhání jsem souhlasil a vyplnil jsem jako obvykle hned telefonicky svůj dotazník na požadavky. Zjistil jsem, že ve skupině budou dva žáci upoutáni na vozík. Dále jsem zjistil, že tři děti nerozumí téměř německy, dva chlapci jsou v konfliktních situacích agresivní a jedna dívka nemluví vůbec, i když všemu rozumí. Vybral jsem si ve svém revíru vhodné místo, které by nebylo pro vozíčkáře příliš strmé. Třída přijela ve dvou menších autobusech. Ačkoli vycházka trvala jen tři hodiny, nemohu na toto dopoledne hned tak zapomenout. Nemohu vyprávět nyní o všech detailech, ale myslím si, že jsem to byl já, kdo se při vycházce nejvíce naučil novým věcem. Když jsem například zahájil obvyklým způsobem program, tedy uvítacím kruhem, opustil náhle jeden neklidný chlapec beze slov naši skupinu a posadil se na pařez, který byl značně z dosahu a tedy i z doslechu. Poté ho následovali další dva hoši. Děti na vozíčku vydávaly nesrozumitelné zvuky a já jsem měl nevim proč pocit, že mé uvítání nikoho z těch 18 dětí nezajímalo. Jeden ze čtyř doprovázejících pedagogů se pokoušel ze

zdvořilosti udržet skupinu pohromadě. Během celé vycházky nezbylo z mého původního programu téměř nic. Když jsem chtěl realizovat botanickou hru, zajímal se jeden účastník horlivě o pulce v kaluži, další děti začaly bojovat klacky a zbytek byl bez zájmu o hru.

Až budu příště pracovat s podobnou skupinou, budu k ní muset zaujmout zcela jiný postoj. Chtěl bych se s těmito dětmi seznámit pokud možno předem. Bude mne zajímat, čemu mohou lidé se zvláštními potřebami rozumět a co by chtěli dělat.

Přizpůsobit vzdělávání v lesní pedagogice požadavkům, které mají lidé se zvláštními potřebami

I když jsou lesníci připravováni v rámci základního semináře (jako např. v Rakousku ve 40-hodinovém semináři „Lesní pedagogiky pro lesníky“) na provádění lesních vycházek, které budou bohaté na zážitky, neznamená to, že jsou vyškoleni pro práci s jakoukoli cílovou skupinou. Sestavit program vycházky pro děti do 12 let je snažší než pro dospělé, než pro dospívající mládež nebo než pro postižené lidi. Samozřejmě, že hodně záleží na lesníkovi a na zájmech skupiny. Přesto se musíme v rámci vzdělávání lesníků na takové obtížné cílové skupiny dobře připravit, popřípadě se o nich vzájemně informovat. Právě to je jádrem projektu PAWS.

Projekt PAWS vstupuje do druhé části

Ve druhé polovině projektu se budou zpracované podklady tisknout na papír a přenášet na CD-ROM. Učebnice pro účastníky má umožnit samostudium a prohloubení obsahů, které přinese seminář. Koncept semináře popisuje všechny tři moduly – základní seminář, nástavbový seminář a prezentaci s evaluací tak, aby se objasnily lektorům v podobě učebních podkladů všechny důležité oblasti. CD-ROM s mnoha plánovacími a přípravnými lekci podpoří fáze procvičování a samostudia mezi jednotlivými semináři. Současně se přiměřeně prohloubí také speciální oblasti lesní pedagogiky, zaměřené na práci s dospívající mládeží a s postiženými lidmi. I když jsou před námi ještě tři velká setkání a mnoho dílčích prací, znamenal první rok práce na projektu pro zúčastněné partnery slibný pokrok v lesní pedagogice.

**Materiály, které byly vytvořeny v rámci projektu PAWS, budou od jara 2006 testovány. Velmi nás zajímá, jaké zkušenosti jste získali v lesní pedagogice. Budeme se těšit na Vaše zpětné pohledy. Máte-li zájem o účast v testovacím semináři, nebo se chcete podělit o své zkušenosti a zážitky, můžete se přihlásit na uvedené adrese:
Lada Prylová Prylova.Lada@uhul.cz**

Education and Culture

Leonardo da Vinci